

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z oblasti české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 02/2021

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelné aktuality z oblasti české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2021. V únorovém vydání newsletteru se dozvíte, mimo jiné, o novinkách v oblasti stanovování referenčních hodnot, zejména s ohledem na Brexit a LIBOR, o novém zákoně o evidenci skutečných majitelů, o novém seznamu otázek a odpovědí týkajících se SPV v nařízení o skupinovém financování (tzv. crowdfundingu), o regulatorních technických standardech k taxonomickému nařízení či v neposlední řadě o vydání metodického pokynu o kontrole klienta a zrevidovaného vzorového Systému vnitřních zásad Finančním analytickým úřadem. Aktuality dělíme vždy podle příslušných regulovaných sektorů.

Regulace s působností napříč sektory

- 24/02: ESMA – Pokyny ke společným postupům a metodikám pro hodnocení dohledu a proces hodnocení ústředních protistran (CCP) – ESMA zveřejnila [pokyny](#) ke společným postupům a metodikám pro hodnocení dohledu a proces hodnocení CCP podle čl. 21 Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. [648/2012](#) (EMIR), zaměřené především na:
 1. kapitálové požadavky;
 2. organizační požadavky;
 3. podnikatelskou kontinuitu;
 4. způsob provádění podnikatelské činnosti;
 5. obezřetnostní požadavky; a
 6. dohody o interoperabilitě.
- 12/02: Evropský parlament – Nařízení EP a Rady EU týkající se referenčních hodnot – V úředním věstníku EU bylo publikováno [nařízení](#), kterým se mění nařízení (EU) 2016/1011 (BMR), pokud jde o vyloučení některých referenčních hodnot spotových směnných kurzů třetích zemí a stanovení náhrady za některé referenční hodnoty, jejichž poskytování je ukončováno, a kterým se mění nařízení (EU) č. [648/2012](#) (EMIR). Cílem tohoto nařízení je především příprava finančního trhu na zrušení referenčních hodnot s kritickým významem, jako např. LIBOR (viz níže *02/02: Rada EU – Nová pravidla týkající se LIBOR*).
- 03/02: Zákon č. 37/2021 sb. o evidenci skutečných majitelů – Dne 03/02 vešel v platnost [zákon](#) o evidenci skutečných majitelů, který nabývá účinnosti k 01/06. Jeho cílem byla mimo jiné implementace tzv. 5 AML směrnice (Směrnice Evropského parlamentu a rady EU [2018/843](#)) a úprava vedení evidence skutečných majitelů a některých práv a povinností vznikajících v souvislosti se zjišťováním skutečného majitele a zápisem údajů o něm do příslušné evidence. Jednou z nejvýznamnějších změn, kterou zákon zavádí, je veřejný přístup k údajům o skutečném majiteli. Zákon dále definuje:

1. koncového příjemce právnické osoby (*osoba, která může přímo nebo nepřímo získávat více než 25 % z celkového majetkového prospěchu tvořeného při činnosti nebo likvidaci právnické osoby, a tento prospěch dále nepředává*);
 2. osobu s koncovým vlivem v obchodní korporaci (*fyzická osoba, která je ovládající osobou podle zákona upravujícího právní poměry obchodních korporací*);
 3. osobu ve vrcholném vedení korporace (*fyzická osoba, která zajišťuje každodenní nebo pravidelné řízení výkonu činností právnické osoby jako je obchodní vedení, člen statutárního orgánu a osoba přímo podřízená statutárnímu orgánu*);
 4. skutečného majitele u fundace, ústavu, obecně prospěšné společnosti a svěrenského fondu; a
 5. osoby, jež skutečného majitele nemají (*stát, samosprávný celek, státní podniky, politické strany a církve, odborové organizace a další*).
- 02/02: Rada EU - Nová pravidla týkající se LIBOR (*London Inter Bank Offered Rate*) - Rada EU [přijala](#) změny nařízení o referenčních hodnotách v souvislosti s ukončením poskytování londýnské mezibankovní nabídkové sazby LIBOR, k jejímuž ukončení by mělo dojít do konce roku 2021. Nová pravidla jsou zaváděna s cílem snížit rizika pro finanční stabilitu a právní nejistotu, čehož má být dosaženo pomocí zavedení statutární nahrazení referenční hodnoty. Tato pravidla zavádí, mimo jiné, pravomoc Komise nahradit tzv. referenční hodnoty s kritickým významem a další referenční hodnoty, včetně referenčních hodnot třetích zemích. Zároveň se prodlužuje přechodné období pro používání referenčních hodnot třetích zemí do doby, než vstoupí v účinnost nová pravidla pro používání těchto referenčních hodnot. Unijním subjektům podléhajícím dohledu bude umožněno referenční hodnoty třetích zemí používat do konce roku 2023.

Investiční společnosti a fondy

- 01/02: ESMA - Finální zpráva týkající se implementačních technických standardů (ITS) podle nařízení o přeshraniční distribuci fondů kolektivního investování - ESMA zveřejnila finální [zprávu](#) o ITS podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU [2019/1156](#) o usnadnění přeshraniční distribuce fondů kolektivního investování. ITS se zaměřují na zveřejňování informací příslušnými vnitrostátními orgány na jejich webových stránkách, oznamování informací příslušnými vnitrostátními orgány ESMĚ a zveřejňování informací ESMA na jejich webových stránkách.

Kapitálový trh

- 26/02: ESMA - Aktualizace seznamu [Q&A](#) ohledně vzorů a technických pokynů pro reporting v oblasti sekuritizace - V seznamu se upravilo 11 stávajících otázek a přidaly se 4 nové, konkrétně:
 1. 5.1.26 - Sloučení a rozdělování podkladových expozic;
 2. 5.4.7 - Odebrání kolaterálu zajišťujícího hypoteční úvěr na bydlení (*RMBS*);
 3. 5.11.2 - Zaměstnanecký status; a
 4. 5.15.15 - Pari-Passu a seniorní tranše (vyplnění těchto polí ve formuláři v situaci, kdy tranše nemá ISIN).

ESMA rovněž zveřejnila [schéma XML](#) pro každou ze dvou standardních zpráv, které musí

registrované úložiště pro sekuritizace (SR) poskytnout v souladu s regulačními technickými normami pro provozní standardy úložiště pro sekuritizace.

- 25/02: ESAS – Doporučení k aplikaci nařízení o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (SFDR) – Evropské orgány dohledu zveřejnily společné dohledové [stanovisko](#) k aplikaci SFDR, jehož cílem je dosáhnout efektivní a konzistentní aplikace a národního dohledu nad dodržováním pravidel SFDR, podpory rovných podmínek a ochrany investorů. Stanovisko doplňuje finální zprávu o návrhu RTS ze 04/02 zmíněnou níže. ESA ve stanovisku doporučují, aby byl návrh RTS použit jako reference při uplatňování ustanovení SFDR v přechodném období mezi uplatňováním SFDR (k 10.03.2021) a uplatňováním RTS k pozdějšímu datu.
- 25/01: ESMA – První seznam [Q&A](#) týkajících se zvláštních účelových jednotek (*Special Purpose Vehicle, SPV*) podle nařízení o skupinovém financování – ESMA zveřejnila první seznam Q&A zaměřených na porozumění různým aspektů SPV podle Nařízení EU [2020/1503](#) o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky (nařízení o crowdfundingu). Q&As se zaměřují primárně:
 1. na okolnosti a podmínky, za kterých lze vytvořit SPV pro poskytování služeb skupinového financování;
 2. na typy nástrojů, které lze nabídnout investorům prostřednictvím SPV;
 3. zda SPV může zprostředkovat expozici na více než jedno podkladové aktivum;
 4. na typ podkladového aktiva, na které může SPV zprostředkovat expozici; a
 5. na to, kdy by mělo být aktivum považováno za nelikvidní nebo nedělitelné ve smyslu nařízení o crowdfundingu.
- 15/02: Rada EU – Balíček týkající se oživení kapitálových trhů – Rada přijala soubor opatření s cílem pomoci podnikům získat finanční prostředky v důsledku krize způsobené pandemií COVID-19. [Prvním](#) opatřením je změna směrnice MiFID II, která má za cíl zjednodušit požadavky na informace a současně zajistit ochranu investorů. Změny se týkají např. požadavků na informace o nákladech a poplatcích, které musí být poskytovány profesionálním investorům a způsobilým protistranám či úprav režimu limitů pozic pro komoditní deriváty s cílem podpořit vznik a růst trhů s komoditními deriváty denominovanými v eurech. [Druhým](#) opatřením je změna nařízení o prospektu mající za cíl vytvoření nového „prospektu EU pro oživení“. Tento kratší prospekt má podnikům usnadnit získávání kapitálu tak, aby mohly uspokojit potřebu přístupu k financování a současně aby byly investorům poskytovány odpovídající informace. Prospekt pro oživení bude k dispozici pro navýšení kapitálu až na 150 % nesplaceného kapitálu během 12 měsíců. Tento režim bude platit do konce roku 2022.
- 04/02: ESAS – Finální zpráva o návrhu regulatorních technických standardů (RTS) v oblasti zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb – Evropské orgány dohledu zveřejnily finální [zprávu](#) týkající se zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb podle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. [2019/2088](#) (SFDR). Navrhované RTS jsou zaměřeny především na obsah, metodiku a způsob zveřejňování informací podle SFDR, a jejich primárním cílem je posílení ochrany koncového investora v podobě zlepšení zveřejňování informací souvisejících s životním prostředím, sociální oblastí a oblastí řízení (ESG), jehož důsledkem má být, mimo jiné, i snížení rizika tzv. *greenwashingu* (dezinformace v oblasti životního prostředí). Návrh RTS se týká primárně:

1. Zveřejnění hlavních nepříznivých dopadů na úrovni subjektu (*Entity-level principal adverse impact disclosures*); a
 2. Zveřejnění informací na úrovni produktů (*Product level disclosures*).
- 03/02: ESMA - Aktualizace seznamu [Q&A](#) týkajících se směrnice MiFID II a nařízení MiFIR - Q&A se aktualizují v části DEA (*Direct Electronic Access*), do které se přidává otázka č. 32 - klasifikace obchodů DEA a dále v části Multilaterální a bilaterální systémy, do které se přidává otázka č. 32 - Obchodování na principu párování příkazů investičních podniků na vlastní účet.
 - 03/02: ESAS - Návrh RTS ohledně klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou - Evropské orgány dohledu po souhlasu rady dohledu EIOPA zveřejnily [návrh](#) RTS týkající se dodatků k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. [1286/2014](#) o sděleních klíčových informací (KID) týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou (PRIIPS).

Pojišťovny

- 12/02: EIOPA - Opatření ke zlepšení pojistitelnosti rizika přerušení podnikání z důvodu pandemie - EIOPA zveřejnila pracovní [dokument](#) týkající se opatření ke zlepšení pojistitelnosti rizika přerušení podnikání z důvodu pandemie, ve kterém analyzuje možnosti související s preventivními opatřeními ke snížení ztrát, přenosem rizik na kapitálových trzích a řešením vícenásobného nebezpečí pro systémová rizika.

Banky

- 23/02: ČNB - Revize a doplnění Obecného přístupu ke stanovení minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky (MREL) - ČNB v souvislosti se změnami regulatorního rámce zrevidovala a doplnila Obecný přístup k [MREL](#), jenž rozšířila o stanovení minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky vyjádřené rovněž ve vazbě na ukazatel pákového poměru. Od počátku roku 2021 ČNB stanovuje MREL jak ve vazbě na celkové rizikové expozice (TREA), tak ve vztahu k celkové míře expozic (LRE). Další revize se týkají stanovení MREL pro instituce, u nichž plán pro řešení krize předpokládá použití některého z transferových nástrojů a stanovení požadavků na podřízenost MREL způsobilých nástrojů.
- 22/02: EBA - Stanovisko k odstranění překážek přístupu k bankovním účtům podle směrnice PSD2 - EBA zveřejnila [stanovisko](#) k opatřením v oblasti dohledu, které by měly přijmout příslušné vnitrostátní orgány, aby banky odstranily zbývající překážky, které brání poskytovatelům - třetím stranám v přístupu k bankovním účtům, což spotřebitelům v EU omezuje výběr platebních služeb. Stanovisko by mělo přispět k rovným podmínkám v celé EU a ke konzistentnímu uplatňování a dohledu nad příslušnými požadavky Směrnice EU [2015/2366](#) o platebních službách na vnitřním trhu (PSD2).
- 19/02: EBA - Finální návrh regulatorních technických standardů (RTS) týkajících se nepřímé expozice vůči klientům derivátových smluv a úvěrových derivátů - EBA zveřejnila finální [návrh](#) RTS konkretizujících, jak by měly instituce určovat expozici vyplývající z derivátových smluv a smluv o úvěrových derivátech, pokud smlouva nebyla přímo uzavřena s tímto klientem, avšak slouží jako podklad dluhového nebo akciového nástroje vydaného tímto klientem, za účelem jejich začlenění do expozic vůči němu (čl. 390 (9) [CRR2](#)). Návrh RTS předkládá metodiku pro výpočet nepřímých expozic pro různé kategorie derivátových smluv a úvěrových derivátových

smluv s jediným podkladovým dluhovým nebo kapitálovým nástrojem, konkrétně pro:

1. opce na dluhové a kapitálové nástroje;
 2. smlouvy o úvěrových derivátech; a
 3. jiné deriváty, jejichž podkladem je dluhový nebo kapitálový nástroj.
- 16/02: EBA – Finální pokyny k podmínkám alternativního zacházení s „dohodami mezi třemi stranami o zpětném odkupu“ (repo obchody) pro účely velké expozice – EBA zveřejnila finální [pokyny](#) vymezující podmínky aplikace alternativního zacházení s expozicemi institucí souvisejícími s „dohodami o zpětném odkupu tří stran“ pro účely velkých expozic. V rámci alternativního zacházení mohou instituce nahradit celkové množství svých expozic vůči emitentovi kolaterálu v důsledku dohod mezi třemi stranami o zpětném odkupu zprostředkovaných zástupcem tří stran (*tri-party agent*), a to v plné výši limitů, které instituce nařídila zástupci na tyto expozice použít. V případě takovéto náhrady jsou instituce podle nařízení CRR povinny splnit tyto tři podmínky:
 1. Povinnost ověřit, že zástupce tří stran má zavedena příslušná ochranná opatření, aby se zabránilo porušení limitů stanovených institucí;
 2. příslušný orgán instituci nesdělil, že by měl jakékoliv závažné obavy; a
 3. součet limitu stanoveného institucí zástupci tří stran a jakýchkoli jiných expozic instituce vůči emitentovi kolaterálu nepřekračuje limit stanovený v čl. 395 odst.1 CRR.

AML

- 26/02: FAÚ – Stanovisko k uplatňování povinností dle AML zákona ve vztahu k advokátním úschovám – FAÚ zveřejnil své [stanovisko](#) k uplatňování povinností dle AML zákona ve vztahu k advokátním úschovám, ve kterém se vyjadřuje ke sjednání úschovy peněz klientem či správě cizího (klientova) majetku u advokáta a jejich uložení na zvláštní účet advokáta u banky. V tom případě jsou pak povinnou osobou ve smyslu § 2 AML zákona ve vztahu k těmto finančním prostředkům a majetku jak advokát, tak i banka, která úschovní účet vede, přičemž obě tyto povinné osoby musí plnit své zákonné povinnosti stanovené tímto právním předpisem.
- 26/02: FAÚ – Metodický pokyn č. 9 o kontrole klienta – FAÚ vydal nový metodický [pokyn](#) č. 9 určený úvěrovým a finančním institucím, popisující institut kontroly klienta, který má za cíl účinně snižovat rizika praní špinavých peněz a financování terorismu, aniž by u institucí došlo k nepřiměřené zátěži.
- 05/02: FAÚ: Nový vzorový Systém vnitřních zásad (SVZ) – FAÚ zveřejnil nový SVZ pro povinné osoby podle AML zákona ve smyslu § 21 AML zákona, platný od 01/01/2021. SVZ lze [stáhnout](#) i s vyznačenými změnami.

Mgr. Ondřej Havlíček, LL.M.

Mgr. Matěj Šarapatka, LL.M.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

Fax: +420 225 996 555

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)